

Barneveld, 20 mei 2020

Geacht College,

Op basis van de organisatieverordening van de gemeenteraad artikel 42, stelt de fractie van Lokaal Belang schriftelijke vragen aangaande het proces rondom de bestuurlijke toekomst van de gemeente Scherpenzeel.

Het is logisch dat er vanuit de gemeente Barneveld lange tijd 'terughoudend' is gereageerd ten aanzien van de toekomst van Scherpenzeel. Dat is een goede zaak, want echt aan zet lijkt de gemeente Barneveld nog niet. Echter, de gemeente Barneveld krijgt door de Provincie wel steeds meer een prominentere rol toebedeeld. En tijd begint steeds meer te dringen. Is er nog wel tijd voor een zorgvuldig democratisch proces en afweging? Ook voor onze raad, voor onze inwoners? Gezien deze tijdsdruk en de ontwikkelingen heeft Lokaal Belang hier oprechte zorgen over. En wij hopen dat u, mede vanwege de waarde die u hecht aan zorgvuldigheid, deze zorgen begrijpt.

Allereerst vinden wij het erg belangrijk te melden dat wij het democratisch proces in de gemeenteraad van Scherpenzeel respecteren en de wensen vanuit de samenleving ook. Het is niet aan ons te oordelen over de wensen en besluiten vanuit de gemeenteraad aldaar. Gemeentelijke herindeling is een bijzonder gevoelige kwestie; daarom belangrijk daar prudent en respectvol mee om te gaan. Zeker richting de inwoners. Lokaal Belang vindt haar mening over de wenselijkheid van een eventuele fusie met de gemeente Scherpenzeel dan ook niet opportuun.

Lokaal Belang vindt een zorgvuldig, transparant en democratisch proces essentieel. Dit is in de eerste plaats respectvol naar de inwoners van zowel de gemeente Scherpenzeel als Barneveld. In de tweede plaats dient een eventuele gemeentelijke herindeling te voldoen aan 'het beleidskader voor de Wet Ahri'. Een eventuele herindeling moet dus 'Tweede-Kamer-proof' zijn. Overigens is er recent een nieuw beleidskader ingesteld (1-1-2020) dat veel aandacht heeft voor draagvlak en een zorgvuldig proces, waarbij het kabinet voorkeur heeft voor herindelingen 'van onderop'. Voor zover wij weten zou dit dus mogelijk de eerste herindeling zijn die aan deze nieuwe wet wordt getoetst.

Juist in deze tijd waarin bijeenkomsten vrijwel niet mogelijk zijn, moeten we deze uitgangspunten niet vergeten. Integendeel, er moet juist extra alertheid en aandacht voor zijn.

Wij stellen de volgende vragen:

1. Is het college het met ons eens dat, als er al sprake zou zijn van een gemeentelijke herindeling dit op een zorgvuldige, democratische en transparante wijze dient plaats te vinden? Tenslotte, als deze zorgvuldigheid ontbreekt, kan de Tweede Kamer een eventueel gewenste herindeling tenietdoen.
2. Is het college het met ons eens dat 'draagvlak' in de samenleving een belangrijk onderdeel is voor een eventuele herindeling, zowel in de gemeente Scherpenzeel als in de gemeente Barneveld?
3. Wij waren verbaasd er een tijdje terug zelf achter te moeten komen dat de Provinciale Staten vandaag, op 20 mei, met elkaar ging vergaderen in een zogenaamde 'carrousel (vergelijkbaar met onze commissievergadering) over de toekomst van Scherpenzeel. In een van de bijgevoegde documenten, 'JM- Toekomst Scherpenzeel' een Statenbrief van GS aan PS van 6 februari 2020, staat op bladzijde 2, 3^e alinea: 'Willen wij ons voornemen om de regie over te nemen met u bespreken'.
 - a. Bent u met ons van mening dat het, o.a. naar aanleiding van de genoemde passage, er sterk op lijkt dat de Provincie sowieso de 'regie' wil overnemen? 'Regie nemen' betekent: het 'van bovenaf opleggen' van een gemeentelijke herindeling, artikel 8 Wet Ahri.
 - b. Is het college met ons van mening dat GS pas kan besluiten over het voornemen tot een gemeentelijke herindeling met ons, gemeente Barneveld, nadát tenminste eerst de gemeenteraad van Scherpenzeel op een zorgvuldige, transparante en democratische wijze heeft kunnen debatteren én besluiten over hun kadernota (9 juli a.s.)?

- c. Hoe kijkt het college aan tegen de passage van GS in de Statenbrief in combinatie met bovenstaande vraag (b)?
 - d. Is het college het met ons eens dat zowel de gemeente Barneveld, maar ook andere gemeenten waar GS naar kijkt als het gaat om eventuele herindelingen dan wel samenwerkingsverbanden (Veenendaal, Woudenberg, Renswoude, de provincie Utrecht, Regio Food Valley), een zorgvuldig, transparant en democratisch proces moeten kunnen doorlopen alvorens GS over zou gaan tot het nemen van 'regie'?
 - e. Op bladzijde 2 wordt tevens gesproken over het 'nauwgezet op de hoogte houden' van de gemeenten die bij dit proces betrokken zijn. Hieronder valt ook de gemeente Barneveld. Vindt het college dat het nauwgezet door de Provincie op de hoogte gehouden is? Waar blijkt dat uit? En hoe denkt uw college onze raad op de hoogte te houden?
4. Daarnaast hebben wij vandaag in de commissievergadering van PS gehoord dat GS op 2 juni al een standpunt zal innemen over de concept(!) kadernota van de gemeente Scherpenzeel (door het college van B&W slechts een weekje eerder, op 26 mei, vastgesteld). En dat daardoor tevens de mogelijkheid bestaat dat zij zich zullen uitspreken tot een voornemen voor het overnemen van de 'regie'. ("Uit dit standpunt kan worden afgemeten of GS voornemens is om dat te doen") PS gaat vervolgens op 3 juni 'oordeelsvormend' over Scherpenzeel vergaderen. De gemeenteraad van Barneveld heeft tot op heden nog geen enkele keer vergaderd over de situatie Scherpenzeel. Enerzijds heeft dit te maken met de eerder genoemde 'terughoudendheid'. Anderzijds oordeelt GS dus al op 2 juni a.s. in relatie tot de toekomst van Scherpenzeel waarbij de gemeente Barneveld een nadrukkelijke rol krijgt toebedeeld. Dat is al over 2 weken. Zeker in deze tijd toch merkwaardig.
- a. Er werd in de vergadering gesteld dat het standpunt (oordeel) van GS op 2 juni met de gemeente Scherpenzeel en de gemeente Barneveld wordt 'gedeeld'. Is dat u bekend? Wanneer wordt dit met ons gedeeld als raad? En is dit standpunt openbaar?
 - b. Doet het moment van het uitspreken van dit standpunt door GS (d.w.z. Voldoet deze concept-kadernota aan de eisen van GS voor zelfstandigheid?) recht aan het proces van zorgvuldigheid? Tenslotte, door het uitspreken van een oordeel door GS over de concept (!) kadernota van de gemeente Scherpenzeel, nog voordat de democratisch gekozen gemeenteraad van Scherpenzeel zich heeft kunnen informeren, heeft kunnen debatteren en de kadernota heeft vastgesteld, verstoort GS het democratisch proces. En oordelen zij, ook al zou dat voorlopig zijn, over een document dat ook nog niet definitief is. Ook de rol voor inwoners en maatschappelijke organisaties tijdens de informatiefase van de kadernota komt hiermee onder druk te staan. GS lijkt hiermee politiek te 'sturen' op een bepaalde uitkomst. Een 'oordeel' en een uitkomst die voor onze gemeente heel relevant zijn. Het 'beeld' is niet meer 'neutraal' maar al 'ingekleurd' door GS. Bent u dat met ons eens? Graag een toelichting.
5. GS schrijft over contacten met tal van gemeenten en regio's als mogelijke (samenwerkings)partner voor de gemeente Scherpenzeel. Dit kwam vandaag ook bij PS aan de orde.
- a. Heeft u een idee op basis waarvan GS zo nadrukkelijk een voorkeur uitspreekt voor een herindeling met de gemeente Barneveld?
 - b. Waarom denkt u dat GS andere samenwerkingsvormen om tot een versterking van de bestuurskracht te komen, dan wel herindelingen met (een) andere gemeente(n) niet of minder wenselijk vindt? Is dat tijdens de gesprekken met u en GS ter sprake gekomen?
 - c. Bent u met ons van mening dat iedere betrokken gemeente een duidelijk en transparant afwegingskader van de GS zou moeten ontvangen op basis waarvan zij de gemeente Barneveld als meest geschikte huwelijkspartner achten? Dit uiteraard tezamen met het besluit van 2 juni.

U zult hopelijk begrijpen dat wij van harte hopen op antwoorden op deze vragen voor 2 juni a.s.

Wij zouden u daar zeer erkentelijk voor zijn.

Daarnaast wensen wij u veel succes en wijsheid met deze bijzondere situatie en dank voor de inzet tot nu toe.

Vriendelijke groeten,

Namens de fractie van Lokaal Belang,

Mijntje Pluimers, Fractievoorzitter, raadslid